

The artistic, historical and cultural heritage forms an asset which, following its institutional recognition and classification, is safeguarded by the public administrations. This heritage, formed by elements and ensembles which the successive historical legacies have left in a territory, consists of very different types of cultural goods in which the respective collectives as a whole recognise themselves. In the case of the medieval Jewish historical legacy, Barcelona has recently opened the Barcelona Jewish Quarter Information Centre and the city also possesses an important Jewish necropolis on Montjuïc hill. These are historical expressions of a period in the city's past when the Jewish community played a highly significant role.

The Jewish inheritance is a valuable legacy of Barcelona which is being added progressively to the city's visitable heritage. For this reason, before acting on the necropolis of Montjuïc, it is appropriate to sediment the legal and scientific arguments which will allow action to be taken there with all due rigour and the necessary sensitivity. This conference, which is open to all interested persons and which will be welcoming experts and professionals from different places in the world, proposes to analyse the vicissitudes experienced in other actions on Jewish necropolises, and then to approach the case of Barcelona from the legal and scientific standpoints.

15th JANUARY

- 8:30 a.m. Reception and distribution of documentation/badges
- 9:00 a.m. **INSTITUTIONAL OPENING**
Ignasi Cardelús, (delegate of the Presidency, Barcelona City Council), and Josep Maria Carreté, (director-general of Heritage, Autonomous Government of Catalonia)
- 9:15 a.m. **THE PUBLIC HISTORICO-CULTURAL HERITAGE AND THE COMMUNITIES**
Presentation and moderation: Laia Colomer (MUHBA)
- 9:20 a.m. **The treatment of the Jewish archaeological heritage: a range of situations**
René Sivan (Tower of David Museum, Jerusalem)
- 10:10 a.m. **Who should take charge of the dead? Scientific method, human rights, heritage ethics and community beliefs**
Neil A. Silberman (Center for Heritage and Society, University of Massachusetts, Amherst)
- 11:00 a.m. Breakfast break
- 11:30 a.m. **LAW, HERITAGE CRITERIA AND RELIGIOUS HISTORICISM IN THE TREATMENT OF HISTORICAL NECROPOLISES**
Presentation and moderation: Ferran Puig (MUHBA)
- 11:40 a.m. **Problems of archaeological intervention in recent decades**
Jewbury, by Don Brothwell (University of York); Sagunt, by Matías Calvo (Museum of Sagunt); Tàrrega, by Oriol Saulí (County Museum of L'Urgell) and Anna Colet (archaeologist), and Lucena, by Daniel Botella (Museum of Lucena)
- 1:00 p.m. **The establishment of a heritage policy: the case of Seville**
Isabel Santana (Provincial Delegation in Seville of the Regional Ministry of Culture, Autonomous Government of Andalusia)
- 1:30 p.m. **General discussion**
- 2:30 p.m. Lunch break
- 4:00 p.m. **HERITAGE PRACTICES AND POLICIES IN CATALONIA**
Presentation and moderation: Joan-Lluís Pérez Francesc (lecturer in Constitutional Law, Autonomous University of Barcelona)
- 4:10 p.m. **Catalan legislation on the heritage and the intervention on historical necropolises: theoretical and practical considerations**
Josep Manuel Rueda (deputy director-general of Heritage, Department of Culture, Autonomous Government of Catalonia) and Gemma Hernández (head of the Archaeology and Palaeontology Service, Department of Culture, Autonomous Government of Catalonia)
- 5:10 p.m. **Models and protocols of intervention on medieval cemeteries in Catalonia**
Round table with Carme Miró (MUHBA), Eulàlia Subirà (Autonomous University of Barcelona), Dalia Levinsohn (Federation of Jewish Communities of Spain) and Gemma Caballé (Catalonia Archaeologists' Association)
- 6:40 p.m. **General discussion**

16th JANUARY

- 9:00 a.m. **THE MEDIEVAL JEWISH NECROPOLIS ON MONTJUÏC**
Presentation and moderation: Jordi Casanovas (Catalan Society of Hebraic Studies)
- 9:10 a.m. **Intervening on Montjuïc. Reflections from the standpoint of urban design, archaeological research and cultural history**
Oriol Clos (chief architect, Barcelona City Council) and Ferran Puig (head of Archaeology Service, MUHBA)
- 10:00 a.m. **Discussion**
- 10:45 a.m. Breakfast break
- 11:15 a.m. **BY WAY OF FINAL REFLECTIONS OF THE CONFERENCE**
Presentation and moderation: Joan Roca (director of MUHBA)
- 11:25 a.m. **Jewish cemeteries and archaeology: new scientific and legal challenges**
Max Polonovski (chief curator of Jewish heritage, Ministry of Culture, France)
- 12:15 p.m. **Intervention criteria of the public administrations. Outlook for the future**
Discussion table with Max Polonovski, Jordi Casanovas and Joan Josep López Burniol (notary)
- 2:00 p.m. **Final entry on the balance**
Organising Committee
- 2:15 p.m. **Closing Ceremony**
Jordi Martí (delegate for Culture, Barcelona City Council)

This programme is subject to last-minute changes.

A **front row** has been envisaged for persons, entities and associations connected with this matter.

Organising committee:

Presidency and Institutional Relations Department of Barcelona City Council and the Institute for Culture - Barcelona History Museum

Committee secretary:

Teresa Serra

Scientific secretary:

Laia Colomer

INFORMACIÓ GENERAL INFORMACIÓN GENERAL GENERAL INFORMATION

Dates

Fechas

15 i 16 de gener de 2009
15 y 16 de enero de 2009
15th and 16th January 2009

Seu

Sede

Museu d'Història de Barcelona
Museo de Historia de Barcelona
Barcelona History Museum
(MUHBA)
Sala de Martí l'Humà
Plaça del Rei, s/n
08002 Barcelona

Transports

Transportes

Transport
Metro: L4 - Jaume I
Bus: 17, 19, 40, 45

Inscripció

Inscripción

Registration
Places limitades
Plazas limitadas
Limited places

Per inscriure's a les jornades, cal que ompliu i envieu el formulari d'inscripció electrònica i que feu una transferència de 50 € al compte 2100 3236 83 2200065134 especificant el vostre nom. Una vegada la Secretaria Tècnica rebi la inscripció i la transferència, us enviarà la confirmació per correu electrònic.

La inscripció inclou l'assistència a les jornades, la documentació, el dinar del dia 15 de gener.

Para inscribirse en las jornadas, debe cumplimentar y enviar el formulario de inscripción

PATROCINEN | PATROCINAN | SPONSORED BY

MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

CENTRE DE RECERCA I DEBAT JORNADES

LA INTERVENCIÓ
ARQUEOLÒGICA
A LES NECRÒPOLIS
HISTÒRIQUES
ELS CEMENTIRIS
JUEUS

LA INTERVENCIÓN
ARQUEOLÓGICA
EN LAS NECRÓPOLIS
HISTÓRICAS
LOS CEMENTERIOS
JUDÍOS

ARCHAEOLOGICAL
INTERVENTION
ON HISTORICAL
NECROPOLISES
JEWISH
CEMETRIES

15/16.01.2009

Institut de
cultura.

Ajuntament de Barcelona

Presidència i Relacions Institucionals

El patrimoni artístic, històric i cultural constitueix un bé que, un cop reconegut i qualificat per l'àmbit institucional, és custodiat per les administracions públiques. Aquest patrimoni, format a partir d'elements i conjunts que els successius llegats històrics han deixat en un territori, està format per tipus molt diferents de béns culturals en els quals es reconeix tota la col·lectivitat present. En el cas del llegat històric jueu medieval, Barcelona ha obert fa poc el Centre d'Interpretació del Call i compta també amb una important necròpolis a Montjuïc. Són expressions històriques d'un període de la trajectòria de la ciutat en què la comunitat jueva tingué un paper molt rellevant.

L'erència jueva és un valuós llegat barceloní que s'incorpora així, progressivament, al patrimoni visible de la ciutat. Per aquest motiu, abans d'actuar a la necròpolis de Montjuïc, convé sedimentar els arguments legals i científics que permetin actuar-hi amb el degut rigor i la necessària sensibilitat. Aquestes jornades, obertes a tots els interessats i que acoliran experts i professionals de diferents punts del món, es proposen analitzar les vicissituds experimentades en altres actuacions en necròpolis jueves per procedir a continuació a abordar des d'una perspectiva jurídica i científica el cas barceloní.

El patrimonio artístico, histórico y cultural constituye un bien que, una vez reconocido y calificado por el ámbito institucional, es custodiado por las administraciones públicas. Este patrimonio, formado a partir de elementos y conjuntos que los sucesivos legados históricos han dejado en un territorio, está formado por tipos muy distintos de bienes culturales en los que se reconoce toda la colectividad presente. En el caso del legado histórico judío medieval, Barcelona ha abierto hace poco el Centro de Interpretación del Call y cuenta también con una importante necrópolis en Montjuïc. Son expresiones históricas de un período de la trayectoria de la ciudad en el que la comunidad judía tuvo un papel muy relevante.

La herencia judía es un valioso legado barcelonés que se incorpora así, progresivamente, al patrimonio visitable de la ciudad. Por esa razón, antes de actuar en la necrópolis de Montjuïc, conviene sedimentar los argumentos legales y científicos que permitan actuar con el debido rigor y la necesaria sensibilidad. Estas jornadas, abiertas a todos los interesados y que reunirán a expertos y profesionales de diferentes puntos del mundo, se proponen analizar las vicisitudes experimentadas en otras actuaciones en necrópolis judías para proceder a continuación a abordar, desde una perspectiva jurídica y científica, el caso barcelonés.

15 DE GENER

08.30 Recepció i llurament de documentació/acreditacions

09.00 OBERTURA INSTITUCIONAL

Ignasi Cardelús (delegat de Presidència, Ajuntament de Barcelona), i Josep Maria Carreté (director general de Patrimoni, Generalitat de Catalunya)

09.15 EL PATRIMONI HISTORICOCULTURAL PÚBLIC I LES COMUNITATS

Presentació i moderació: Laia Colomer (MUHBA)

09.20 El tractament del patrimoni arqueològic jueu: un ventall de situacions

Renée Sivan (Tower of David Museum, Jerusalem)

10.10 Qui s'ha de fer càrec de les restes humans? Mètode científic, drets humans, ètica patrimonial i creences comunitàries

Neil A. Silberman (Center for Heritage and Society, University of Massachusetts, Amherst)

11.00 Pausa esmorzar

11.30 DRET, CRITERIS PATRIMONIALS I HISTORICISME RELIGIOS EN EL TRACTAMENT DE NECRÒPOLIS HISTÒRIQUES

Presentació i moderació: Ferran Puig (MUHBA)

11.40 Problemàtiques de la intervenció arqueològica en les darreres dades

Jewbury, per Don Brothwell (University of York); Sagunt, per Matías Calvo (Museu de Sagunt); Tarrega, per Oriol Saula (Museu Comarcal de l'Urgell) i Anna Colet (arqueòloga), i Lucena, per Daniel Botella (Museu de Lucena).

13.00 La sedimentació d'una política patrimonial: el cas de Sevilla

Isabel Santana (Delegació Provincial a Sevilla de la Conselleria de Cultura, Junta d'Andalusia)

13.30 Debat general

14.30 Pausa dinar

16.00 PRÀCTIQUES I POLÍTIQUES PATRIMONIALS A CATALUNYA

Presentació i moderació: Joan-Lluís Pérez Francesc (professor de Dret Constitucional, UAB)

16.10 Legislació catalana sobre patrimoni i intervenció a les necròpolis històriques: consideracions teòriques i pràctiques

Josep Manuel Rueda (subdirector general de Patrimoni, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya) i Gemma Hernández (cap del Servei d'Arqueologia i Paleontologia, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya)

17.10 Models i protocols d'intervenció en cementiris medievals a Catalunya

Taula rodona amb Carme Miró (MUHBA), Eulàlia Subirà (UAB), Dalia Levinsohn (Federació de Comunitats Jueves d'Espanya) i Gemma Caballé (Associació d'Arqueòlegs de Catalunya)

18.40 Debat general

16 DE GENER

09.00 LA NECRÓPOLIS JUEVA MEDIEVAL DE MONTJUÏC

Presentació i moderació: Jordi Casanovas (Societat Catalana d'Estudis Hebreus)

09.10 Intervenir a Montjuïc. Reflexions des de l'urbanisme, la recerca arqueològica i la història cultural

Oriol Clos (arquitecte en cap, Ajuntament de Barcelona) i Ferran Puig (cap del Servei d'Arqueologia, MUHBA)

10.00 Debat

10.45 Pausa esmorzar

11.15 A MANERA DE REFLEXIONS FINALS DE LES JORNADES

Presentació i moderació: Joan Roca (director del MUHBA)

11.25 Cementiris jueus i arqueologia: nous reptes científics i legals

Max Polonovski (conservador en cap de Patrimoni Jueu, Ministeri de Cultura de França)

12.15 Els criteris d'intervenció de les administracions públiques, perspectives de futur

Taula debat amb Max Polonovski, Jordi Casanovas i Joan Josep López Burniol (notari)

14.00 Apunt final de balanç

Comitè Organitzador

14.15 Acte de cloenda

Jordi Martí (delegat de Cultura, Ajuntament de Barcelona)

15 DE ENERO

08.30 Recepció y entrega de documentación/acreditaciones

09.00 APERTURA INSTITUCIONAL

Ignasi Cardelús, delegado de Presidencia, Ayuntamiento de Barcelona, y Josep María Carreté (director general de Patrimonio, Generalitat de Catalunya)

09.15 EL PATRIMONIO HISTÓRICO-CULTURAL PÚBLICO Y LAS COMUNIDADES

Presentación y moderación: Laia Colomer (MUHBA)

09.20 El tratamiento del patrimonio arqueológico judío: un abanico de situaciones

Renee Sivan (Tower of David Museum, Jerusalén)

10.10 ¿Quién debe ocuparse de los restos humanos?

Método científico, derechos humanos, ética patrimonial y

creencias comunitarias

Neil A. Silberman (Center for Heritage and Society, University of Massachusetts, Amherst)

11.00 Pausa desayuno

11.30 DERECHO, CRITERIOS PATRIMONIALES E HISTORICISMO RELIGIOSO EN EL TRATAMIENTO DE NECRÓPOLIS HISTÓRICAS

Presentación y moderación: Ferran Puig (MUHBA)

11.40 Problemáticas de la intervención arqueológica en las últimas décadas

Jewbury, por Don Brothwell (University of York); Sagunto, por Matías Calvo (Museo de Sagunto); Tarrega, por Oriol Saula (Museo Comarcal de l'Urgell) y Anna Colet (arqueólogo), y Lucena, por Daniel Botella (Museo de Lucena).

13.00 La sedimentación de una política patrimonial: el caso de Sevilla

Isabel Santana (Delegación Provincial en Sevilla de la Consejería de Cultura, Junta de Andalucía)

13.30 Debate general

14.30 Pausa almuerzo

16.00 PRÁCTICAS Y POLÍTICAS PATRIMONIALES EN CATALUÑA

Presentación y moderación: Joan-Lluís Pérez Francesc (profesor de Derecho Constitucional, UAB)

16.10 Legislación catalana sobre patrimonio e intervención en las necrópolis históricas: consideraciones teóricas y prácticas

Josep Manuel Rueda (subdirector general de Patrimonio, Departamento de Cultura, Generalitat de Catalunya) y Gemma Hernández (responsable del Servicio de Arqueología y Paleontología, Departamento de Cultura, Generalitat de Catalunya)

17.10 Modelos y protocolos de intervención en cementerios

medievales en Cataluña

Mesa redonda con Carme Miró (MUHBA), Eulàlia Subirà (UAB), Dalia Levinsohn (Federación de Comunidades Judías de España) y Gemma Caballé (Asociación de Arqueólogos de Catalunya)

18.40 Debate general

16 DE ENERO

09.00 LA NECRÓPOLIS JUDÍA MEDIEVAL DE MONTJUÏC

Presentación y moderación: Jordi Casanovas (Sociedad Catalana de Estudios Hebreos)

09.10 Intervenir en Montjuïc. Reflexiones desde el urbanismo, la investigación arqueológica y la historia cultural

Oriol Clos (arquitecto jefe, Ayuntamiento de Barcelona) y Ferran Puig (responsable del Servicio de Arqueología, MUHBA)

10.00 Debate

10.45 Pausa desayuno

11.15 A MODO DE REFLEXIONES FINALES DE LAS JORNADAS

Presentación y moderación: Joan Roca (director del MUHBA)

11.25 Cementerios judíos y arqueología: nuevos retos científicos y legales

Max Polonovski (conservador jefe de Patrimonio Judío, Ministerio de Cultura de Francia)

12.15 Los criterios de intervención de las administraciones públicas, perspectivas de futuro

Mesa debate con Max Polonovski, Jordi Casanovas y Joan Josep López Burniol (notario)

14.00 Apunte final de balance

Comité Organizador

14.15 Acto de clausura

Jordi Martí (delegado de Cultura, Ayuntamiento de Barcelona)

Este programa puede experimentar variaciones de última hora.

Se ha previsto una fila cero de personas, entidades y asociaciones relacionadas con el tema.

Comité organizador:

Presidencia y Relaciones Institucionales del Ayuntamiento de Barcelona e Instituto de Cultura de Barcelona - Museo de Historia de Barcelona

Secretaría del Comité:

Teresa Serra

Secretaría científica:

Laia Colomer